

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
Chambres Extraordinaires au sein des Tribunaux Cambodgiens

សំណើសុំការកែតម្រូវ

សំណុំរឿងលេខ: CONF-002/19-09-2007-ECCC/TC

កែលើឯកសារលេខ:	ERN(s):	កាលបរិច្ឆេទ:	ប្រភេទកំណែ:
E138/1/10	00846934-00846964	19/09/2012	☒ កែលើឯកសារដើម ☐ កែលើឯកសារបកប្រែ ☐ រៀបចំចាត់ថ្នាក់ឡើងវិញ

មូលហេតុនៃការកែតម្រូវ:
ខុសជើងទំព័រ

សេចក្តីលម្អិតនៃការកែតម្រូវ:
កថាខណ្ឌ២២៖ បញ្ចូលផ្នែកទី២នៃជើងទំព័រ៥៨ ទៅក្នុងជើងទំព័រ ៥៦

ភាគីស្នើសុំ: អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

ហត្ថលេខា:

បានទទួលការឯកភាពពីក្រឡាបញ្ជី(ចំពោះឯកសារដើម):

ហត្ថលេខា:

បានទទួលការឯកភាពពីអង្គភាពបកប្រែភាសា(ចំពោះការបកប្រែ):

ហត្ថលេខា:

ឯកសារដើម

ORIGINAL DOCUMENT/DOCUMENT ORIGINAL

ថ្ងៃ ទទួល (Date of receipt/date de reception):
..... 19 / 09 / 2012 .....

ម៉ោង (Time/Heure) : ..... 16 : 29 .....

មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង /Case File Officer/L'agent chargé
du dossier:..... W.C.A..... A.C.M.H.....

ពាក់ព័ន្ធក្នុងត្រូវបានដោះលែង⁵⁴។ តុលាការខាងលើបានសម្រេចថា ទម្ងន់នៃការចោទប្រកាន់ ប្រតិកម្មជាសាធារណៈទៅនឹងការចោទប្រកាន់ និងភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃការផ្ដន្ទាទោសដែលអាចមាន អាចត្រូវបានយកទៅពិចារណាក្នុងការសម្រេចឃុំខ្លួនជនជាប់ចោទ ប៉ុន្តែសំអាងហេតុទាំងនេះពុំ អាចមានយុត្តិកម្មសម្រាប់ការឃុំឃាំងរយៈពេលយូរអង្វែងបានឡើយ⁵⁵។ លើសពីនេះទៀត យុត្តិកម្មសម្រាប់ការឃុំខ្លួនបន្ត ត្រូវតែធ្វើឡើងជាមួយនឹងហានិភ័យនៃការដកហូតសេរីភាពដោយ គ្មានការកំណត់ពេល ឬមានរយៈពេលយូរអង្វែងហួសហេតុ⁵⁶។

Comment [KS1]: ផ្នែកទី២នៃព័ត៌មាននៅក្នុងជើងទំព័រ ទី៥៨ បានយកមកបញ្ចូលនៅក្នុងជើងទំព័រទី៥៦វិញ

⁵⁴ *Letellier តទល់នឹង France*, សាលក្រម, ECtHR (លេខ 12369/86) ថ្ងៃទី ២៦ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ១៩៩១ កថាខណ្ឌ ៣៩។
⁵⁵ *Khudoyorov តទល់នឹង Russia*, សាលក្រម, ECtHR (លេខ 6847/02) ថ្ងៃទី ០៨ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៥, កថាខណ្ឌ ១៨០; *Letellier តទល់នឹង France*, សាលក្រម, ECtHR (លេខ 12369/86) ថ្ងៃទី ២៦ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ១៩៩១ កថាខណ្ឌ ៥១។
⁵⁶ សេចក្ដីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលលើបណ្ដឹងសាទុក្ខភ្លាមៗ កថាខណ្ឌ ២៤។ តុលាការសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ បានសម្រេចជាងកង្វះថា ការដាក់ឃុំឃាំងមុនពេលសវនាការរយៈពេលយូរ ដោយគ្មានហេតុផល គឺជាការរំលោភដល់សិទ្ធិ ជាសារនៃរបស់ជនជាប់ចោទ ដោយរួមទាំងក្នុងករណីខ្លះពាក់ព័ន្ធនឹងឧក្រិដ្ឋកម្មធ្ងន់ធ្ងរ ឬឧក្រិដ្ឋកម្មដែលមានលក្ខណៈ ស្មុគស្មាញជាពិសេសផង; *សូមមើល ឧទាហរណ៍ អៀងក្រី Labita តទល់នឹង Italy*, សាលក្រម, អង្គជំនុំជម្រះជំនុំជម្រះ, តុលាការសិទ្ធិមនុស្សអឺរ៉ុប (លេខ 26772/95) ថ្ងៃទី ៦ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០០០ កថាខណ្ឌ ១៥៤ កថាខណ្ឌ ១៦១ កថាខណ្ឌ ១៦៤ (ការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នរយៈពេល ២ ឆ្នាំ និង ៧ ខែ នៅក្នុងករណីមួយ ទាក់ទងនឹងសមាជិកនៃអង្គការឧក្រិដ្ឋជន (Mafia) ដែលរងការចោទប្រកាន់ចំនួន ៤៦ ដែលនេះគឺជារយៈពេលយូរដោយគ្មានហេតុផល); *Soria Valderrama តទល់នឹង France*, សាលក្រម, ECtHR (លេខ 29101/09), ថ្ងៃទី ២៦ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១២, កថាខណ្ឌ ៣០ (យល់ឃើញថា ការឃុំខ្លួនចំនួន ៤ ឆ្នាំ និង ៨ ខែ គឺជាការមិនសមហេតុផល *តាមការវិភាគបឋម* ហើយចាំបាច់ត្រូវមានការ បកស្រាយដោយផ្អែកលើពិសេសហេតុផលច្បាស់លាស់); *Piechowicz តទល់នឹង Poland*, សាលក្រម, ECtHR (លេខ 20071/07), ថ្ងៃទី ១៧ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១២, កថាខណ្ឌ ១៨៨ កថាខណ្ឌ ១៩៧; *Todorov តទល់នឹង Ukraine*, សាលក្រម, ECtHR (លេខ 16717/05), ថ្ងៃទី ១២ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១២, កថាខណ្ឌ ៦១ ដល់ ៦៤; *សំណុំរឿង Suárez-Rosero តទល់នឹង Ecuador*, សាលសក្រម, I/A Court H.R., ថ្ងៃទី ១២ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៧, (អង្គសេចក្ដី), កថាខណ្ឌ ៧៣ (ការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នរយៈពេលបួនឆ្នាំ" ត្រូវបានធ្វើឡើងហួសពីរយៈពេលសមស្របដែលមានចែងនៅក្នុង អនុសញ្ញាសហរដ្ឋអាមេរិក"); *Anthony Briggs Trinidad និង Tobago*, របាយការណ៍របស់គណៈកម្មាធិការអន្តរ អាមេរិកស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស ៤៤/៩៩ (សំណុំរឿង 11.815), ថ្ងៃទី ១៥ ខែ មេសា ឆ្នាំ ១៩៩៩ កថាខណ្ឌ ៥៥។
បើទោះបីជារយៈពេលឃុំខ្លួនមុនសវនាការចំពោះមុខតុលាការអន្តរជាតិមិនអចិន្ត្រៃយ៍មានរយៈពេលជាទូទៅយូរក៏ដោយ ក៏ករណីទាំងអស់ដែលបានលើកឡើងដោយសហព្រះរាជអាជ្ញាពាក់ព័ន្ធនឹងជនជាប់ចោទដែលកំពុងទទួលការជំនុំជម្រះ។
មិនមានឧទាហរណ៍ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងជនជាប់ចោទស្ថិតក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងដែលលទ្ធភាពនៃការជំនុំជម្រះហាក់មិនអាចធ្វើទៅ បាននោះឡើយ(សូមមើល តារាងសំណុំរឿងនៃការឃុំខ្លួនជនជាប់ចោទនៅតុលាការ ICTY និង ICTR ដែលមានពី ៥ ទៅ ១០ឆ្នាំ (ឯកសារ E138/1/9.1 ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២))។

ទៀតវា ហាក់ដូចជាគ្មានការរំពឹងសមហេតុផលដែលថា ការធ្លាក់ចុះខ្សោយខាងបញ្ហាស្មារតីរបស់ អៀង ធីរិទ្ធ អាចត្រូវបានធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងវិញបានឡើយ។

២៥. បើទោះបីជាអង្គជំនុំជម្រះបានឃើញសេចក្តីសន្និដ្ឋានផ្ទុយពីនេះរបស់វេជ្ជបណ្ឌិត ចក ធីតា ក៏ដោយ ក៏អង្គជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ឃើញថា កាលពីថ្ងៃទី ៣១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១២ និងនៅក្នុង របាយការណ៍របស់អ្នកជំនាញពួកគាត់ទាំងអស់គ្នាបានលើកឡើងអំពីចំណុចខ្លះចន្លោះជាច្រើនទាំងលើ វិធីសាស្ត្រទាំងលើអង្គហេតុ និងទាំងលើការវិភាគជាក់លាក់មួយចំនួននៅក្នុងរបាយការណ៍បន្ទាន់ របស់វេជ្ជបណ្ឌិត ចក ធីតា និងសក្ខីកម្មរបស់គាត់ នាពេលសវនាការ⁵⁷។ ជាឧទាហរណ៍ បើទោះបី ជាវេជ្ជបណ្ឌិត ចក ធីតា បានកត់សម្គាល់ឃើញអំពីការបាត់បង់ការចងចាំខ្លះៗក៏ដោយ ក៏គាត់បាន សន្និដ្ឋានថា ជនជាប់ចោទពុំបានបង្ហាញសញ្ញាណាមួយនៃជំងឺផ្លូវចិត្តឡើយ⁵⁸។ វេជ្ជបណ្ឌិត ចក ធីតា បានបដិសេធថា អៀង ធីរិទ្ធ មិនមានបញ្ហាខាងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រងការបត់ដឹងតូច និងជំងឺ មេម៉ាយនោះទេ បើទោះបីជាបញ្ហានេះត្រូវបានបញ្ជាក់អះអាងដោយឯករាជ្យពីសំណាក់អ្នក ទទួលខុសត្រូវលើការថែទាំជនជាប់ចោទប្រចាំថ្ងៃក៏ដោយ⁵⁹។ ថ្វីដ្បិតវេជ្ជបណ្ឌិត ចក ធីតា បាន រាយការណ៍ថា អៀង ធីរិទ្ធ បានទទួលពិន្ទុចំនួន ២៤ លើ ៣០ ក្នុងការធ្វើតេស្ត MMSE កាលពីខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១២ ក៏ដោយ ក៏អ្នកជំនាញទាំងនេះបានកត់សម្គាល់ឃើញថា ពិន្ទុនេះពុំស្មើសង្វាក់ គ្នាជាមួយពិន្ទុតេស្ត MMSE ចំនួន ៨ ផ្សេងទៀតដែលបានធ្វើ កាលពីឆ្នាំ ២០១១ និងឆ្នាំ ២០១២ ឡើយ⁶⁰។ អ្នកជំនាញទាំងនេះក៏បានកត់សម្គាល់ឃើញទៀតថា វេជ្ជបណ្ឌិត ចក ធីតា បានរៀបចំ

⁵⁷ ការវាយតម្លៃឡើងវិញរបស់អ្នកជំនាញវេជ្ជសាស្ត្រ កថាខណ្ឌ ៦២។
⁵⁸ ការវាយតម្លៃឡើងវិញរបស់អ្នកជំនាញវេជ្ជសាស្ត្រ កថាខណ្ឌ ៤០ ប្រតិចារិក ថ្ងៃទី ៣១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១២, ទំព័រ ៧៧។
បើទោះបីជារយៈពេលប៉ុន្មានមុនសវនាការចំពោះបុគ្គលិកអង្គការជាតិមិនមែនវិទ្យុយ័នមានរយៈពេលជាទូទៅយូរក៏ដោយ ក៏ករណីទាំងអស់ដែលបានលើកឡើងដោយសហព្រះរាជអាជ្ញាពាក់ព័ន្ធនឹងជនជាប់ចោទដែលកំពុងទទួលការជំនុំជម្រះ មិនមានឧទាហរណ៍ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងជនជាប់ចោទស្ថិតក្នុងបន្ទីរឃុំឃាំងដែលលទ្ធភាពនៃការជំនុំជម្រះហាក់មិនអាចធ្វើទៅ បាននោះឡើយ។
⁵⁹ ប្រតិចារិក ថ្ងៃទី ៣១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១២ ទំព័រ ២៤ ទំព័រ ២៦ ដល់២៧ ទំព័រ ២៩ ទំព័រ ៣១ និងទំព័រ ៣៦។
⁶⁰ ការវាយតម្លៃឡើងវិញរបស់អ្នកជំនាញវេជ្ជសាស្ត្រ កថាខណ្ឌ ៤៣ ដល់កថាខណ្ឌ ៤៤ (ផ្អែកលើការពិនិត្យរបាយការណ៍ដែល ធ្វើឡើងដោយប្រធានមន្ទីរឃុំឃាំង អ្នកយាមជាស្ត្រី និងអ្នកព្យាបាលដោយចលនា ថា អៀង ធីរិទ្ធ មានបញ្ហាក្នុងការដឹងពេល បត់ដឹងតូច និងមានការរើរវាយ)។ បើទោះបីជាវេជ្ជបណ្ឌិត ចក ធីតា បានអះអាងថា សាស្ត្រាចារ្យ Campbell មិនបាន រៀបរាប់ឱ្យបានត្រឹមត្រូវលើលទ្ធភាពរបស់ជនជាប់ចោទក្នុងការស្គាល់បីច ក្រោយមកធ្វើការផ្ទៀងផ្ទាត់ជាមួយនិងកំណត់ ហេតុដែលបង្ហាញថា ការអះអាងនេះមិនត្រឹមត្រូវឡើយ (ប្រតិចារិក ថ្ងៃទី ៣១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១២ ទំព័រ ៨)។ ជាងនេះ